

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi/ Kırşehir Ahi Evran University

Sağlık Bilimleri Dergisi/ Journal of Health Sciences

Cilt/Volume: 8 Sayı/Issue: 1 Yıl/Year: 2024

E-ISSN: 2791-7754

EDİTÖRDEN

Gizem Deniz BÜYÜKSOY¹

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim dalı, Kırşehir, Türkiye.

Bu yılın başında, çalışma arkadaşımız Dr. Öğr. Üyesi Elif Tuba KOÇ, hiç beklenmedik bir zamanda, çok aniden, çok erkenden aramızdan ayrıldı. Dr. Koç, dergimizde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği alanında alan editörü olarak görev almış ve şimdiye kadar yayınlanmış çok sayıda makalede; ön değerlendirme, hakemlik süreci ve yayına hazırlama konusunda önemli katkılar sağlamıştır. Onun hemşirelik mesleği için gösterdiği çaba ve gayretini, yarım kalan çalışmalarında sarfettiği değerli emeğini ve aziz hatırasını sevgi, saygı ve özlemlerle anıyoruz. Yokluğunu derinden hissediyoruz.

2024 yılının ilk çeyreğini tamamladığımız bugünlerde, savaş, çatışmalar, salgınlar, COVID-19'da son durum ve bunların yol açtığı diğer sorunlar, dünya gündemini meşgul etmektedir. Gazze'de, Ekim ayından bu yana devam eden saldırılar ciddi bir insani krize yol açmıştır. Bölgede tıbbi yardım yetersizliği, su, gıda ve yakıt eksikliği, insanların yerinden edilmesi ve barınak bulmada güçlük, anne ve yenidoğan sağlık hizmetlerinde aksaklıklar olduğu vurgulanmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından sağlığın korunması ve tüm halkların sağlık hizmetine güvenli erişimi için çağrı yapılmıştır (WHO, 2024a). Bununla birlikte savaş ve çatışmaların yanında halen önemli bir sorun olan COVID-19 ve gelecekteki olası pandemilerle ilgili olarak erken tanı ve değerlendirme sağlamak için uluslararası bir bilgi ağı kurulmuştur. CoViNet adlı bu bilgi ağı, şu anda, 21 ülkede bulunan 36 laboratuvarı kapsamaktadır (WHO, 2024b).

Ülkemizde ise geçtiğimiz yıl yaşanan Kahramanmaraş depremlerinin yıldönümünde hazırlanan deprem bölgesi birinci yıl raporuna göre birinci basamak sağlık hizmetlerinde sağlık çalışanı eksikliği, aile sağlığı merkezi binası yetersizliği, fazla nüfus gibi sorunlar, hasarlı hastane hastalarının da gelmesiyle hastanelerde artan iş yükü, barınma, eğitim, ulaşım, güvenlik sorunları, konteynır kentlerin varlığı, yaşlı ve engelli sayısında ve bakım gereksiniminde artış, enkaz kaldırma çalışmalarının devam etmesi, beş yaş altı çocuklarda bodurluk sıklığında %20 artış, bölgede hava kirliliği, toplum beslenmesinde yetersizlik gibi ciddi sorunlar halen varlığını sürdürmektedir (TTB, 2024).

Hem güncel hem de gelecekteki sağlık sorunları ve sosyal krizlerle mücadelede güçlü sağlık sistemlerinin önemi büyüktür. Yetersiz ve niteliksiz sağlık hizmetlerinin, dezavantajlı bölgelerde yaşayan insanların sağlık durumunu daha kötüye götürdüğü, bununla birlikte nitelikli sağlık hizmetlerinin düşük gelirli ülkelerde her yıl sekiz milyon insanın hayatını kurtarabileceği bildirilmiştir (Kruk ve ark., 2018). Ayrıca sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden üçüncüsü olan “İyi Sağlık ve İyilik Hali” hedefine ulaşabilmek için sağlık hizmetlerinin çok sektörlü ve multidisipliner yaklaşımla ele alınması önerilmektedir (UNDP, 2024). Buna göre, yüzyılımızın ilk çeyreğinin sonlarına yaklaşırken, dünyamızın giderek büyüyen ve çeşitlenen sorunlarına; birçok kurum, kuruluş ve bilim dalları tarafından beraber çalışılarak çözüm bulunabileceğini yeniden hatırlayabiliriz.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi'nin 2024 yılı Nisan sayısında iki araştırma makalesi, üç olgu sunumu ve bir derleme makale ile yayındayız.

Umutla...

EDITORIAL

Gizem Deniz BÜYÜKSOY¹

¹ Assist. Prof. Dr., Kırşehir Ahi Evran University Health Sciences Faculty, Department of Public Health Nursing, Kırşehir, Türkiye.

At the beginning of this year, our colleague Assist. Prof. Dr. Elif Tuba KOÇ passed away unexpectedly, very suddenly, very early. Dr. Koç worked as a field editor in the field of Child Health and Diseases Nursing in our journal and made significant contributions to the preliminary evaluation, refereeing process, and preparation for publication in many articles published so far. We commemorate her efforts and diligence for the nursing profession, her valuable labor in her unfinished works and her cherished memory with love, respect, and longing. We feel her absence deeply.

As we complete the first quarter of 2024, war, conflicts, pandemics, the latest situation in COVID-19 and other problems caused by these issues are occupying the world agenda. In Gaza, the ongoing attacks since October have led to a serious humanitarian crisis. It is emphasized that there is a shortage of medical aid, lack of water, food and fuel, displacement of people and difficulty in finding shelter, disruptions in maternal and newborn health services. The World Health Organization has called for the protection of health and safe access to health care for all populations (WHO, 2024a). However, an international information network has been established to provide early diagnosis and evaluation of COVID-19 and possible future pandemics, which is still an important problem in addition to wars and conflicts. This information network, named CoViNet, currently covers 36 laboratories in 21 countries (WHO, 2024b).

According to the first-year report on the earthquake zone in Türkiye, prepared on the anniversary of the Kahramanmaraş earthquakes last year, there are problems in primary health

care services such as lack of health workers, inadequacy of family health centre buildings, overpopulation, increased workload in hospitals due to the arrival of damaged patients, and housing. Serious problems such as education, transport, security problems, the presence of container cities, the increase in the number of elderly and disabled people and their care needs, ongoing debris removal works, a 20% increase in the incidence of stunting in children under the age of five, air pollution in the region and inadequate community nutrition are still ongoing (TTB, 2024).

Strong health systems are of great importance in combating both current and future health problems and social crises. It has been reported that inadequate and unqualified health services worsen the health status of people living in disadvantaged regions, while qualified health services can save the lives of eight million people every year in low-income countries (Kruk et al., 2018). In addition, it is recommended that health services should be handled with a multi-sectoral and multidisciplinary approach in order to achieve the third of the sustainable development goals, "Good Health and Well-being" (UNDP, 2024). Accordingly, as we approach the end of the first quarter of our century, we can recall that solutions to the growing and diversifying problems of our world can be found by many institutions, organisations and disciplines working together.

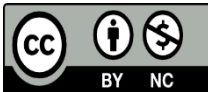
In the April 2024 issue of Kırşehir Ahi Evran University Journal of Health Sciences, we are published with two research articles, three case reports and one review article.

With hope...

KAYNAKLAR/REFERENCES

- Kruk, M.E., Gage, A.D., Arsenault, C., Jordan, K., Leslie, H.H. Roder-DeWan, S., Adeyi, O., Barker, P., Daelmans, B., Doubova, S.V., English, M., Elorrio, E.G., Guanais, F., Gureje, O., Hirschhorn, L.R., Jiang, L., Kelley, E., Lemango, E.T., Liljestrand, J., ... Pate, M. (2018). High-quality health systems in the Sustainable Development Goals era: Time for a revolution. *Lancet Global Health*, 6, e1196-1252. [http://dx.doi.org/10.1016/S2214-109X\(18\)30386-3](http://dx.doi.org/10.1016/S2214-109X(18)30386-3)
- Türk Tabipleri Birliđi (TTB). (2024). *TTB-SES deprem 1. yıl raporu*. https://www.ttb.org.tr/userfiles/files/TTB_SES_Deprem_1Yil_Raporu.pdf
- United Nations Development Programme (UNDP). (2024). *Sustainable development goals*. <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/good-health>
- World Health Organization (WHO). (2024a). *Conflict in Israel and the occupied Palestinian territory*. <https://www.who.int/emergencies/situations/conflict-in-Israel-and-oPt>
- World Health Organization (WHO). (2024b). *WHO launches CoViNet: A global network for coronaviruses*. <https://www.who.int/news/item/27-03-2024-who-launches-covinet--a-global-network-for-coronaviruses>

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution NonCommercial 4.0 International License.